

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/251/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522203725
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Šabl'ová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7522203725.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Monikou Šabl'ovou v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: JUDr. Pavol Pospécha, advokát so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, proti žalovanému: X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXXXX S. nad G., v konaní o zaplatenie 1051,22 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1051,22 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 4.1.2021 do zaplatenia to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Košice okolie a dňa 9.6.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 1051,22 eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1051,22 eur od 4.1. 2021 do zaplatenia, a na náhradu trov konania. Nárok odôvodnil tým, že dňa 28.8.2018 uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500227439, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2 500,00 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 91,74 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý k zmluve. Celkom bol žalovaný povinný podľa zmluvy zaplatiť sumu 3302,64 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 25 o viac ako tri mesiace, a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. Oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa 16.12.2020.

V súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 4.1.2021, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe vyššie uvedených skutočností a predstavuje sumu 1051,22 eur (žalovaný do dnešného dňa zaplatil len sumu 3161,42 eur). Žalovaný pristúpil k poisteniu schopnosti splácať úver poskytovaného spoločnosťou MetLife Europe Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 47 257 105 ako organizačná zložka spoločnosti MetLife Europe Limited, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, Dublin, Írsko. Na základe pristúpenia k poisteniu sa žalovaný zároveň v zmluve zaviazal nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi. Túto povinnosť si žalovaný riadne a včas nesplnil a ku dňu zosplatenia úveru mal

uhradiť žalobcovi náhradu poistného v sume 97,50 eur. Dňom zosplatenia úveru, ktoré nastalo dňa 4.1.2021 poistenie zaniklo.

Jednotlivé náhrady poistného boli splatné k 1. dňu v mesiaci, a teda od dňa nasledujúceho po ich splatnosti je žalovaný s ich úhradou v omeškaní. Na základe vyššie uvedeného záväzky žalovaného vo výške 1051,22 eur pozostávajú:

- zo sumy neuhradených záväzkov podľa úverovej zmluvy a ktoré predstavujú súčet neuhradených splátok,

t.j. sumu 953,72 eur,

- zo sumy neuhradených záväzkov na náhradu poistného, ktoré je žalovaný povinnosť zaplatiť žalobcovi, t.j. sumu 97,50 eur.

2. Okresný súd Košice okolie rozhodol vo veci platobným rozkazom, sp. zn. 17Csp/251/2022-23 zo dňa 4.7.2022, ktorý sa nepodarilo riadne doručiť žalovanému z dôvodu, že jeho pobyt na adrese trvalého bydliska je neznámy. Platobný rozkaz bol uznesením z 15. 7.2022 zrušený a súd postupoval podľa §116 ods.2 CSP.

3. Na pojednávaní dňa 8.9.2022 sa žalobca ani jeho právny zástupca nezúčastnili. Svoju neúčast písomne ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti. Žalovaný sa bez ospravedlnenia nedostavil na pojednávanie keď u žalovaného bola závada v doručení predvolania, ktoré si neprevzal z dôvodu, že je na adrese neznámy. Súd pojednával v súlade s § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného.

4. Vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktorými sú: žiadosť o poskytnutie úveru, Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.8.2018, splátkový kalendár, výpis z účtu o poukázaní sumy 2000,00 eur, prihláška do poistenia, prehľad splácania, oznámenie o zosplatení zo 14.12.2020, doručenka, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 28.8.2018 žalobca a žalovaný uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému na základe jeho žiadosti úver vo výške 2500,- eur a ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi vo výške 19,08 % ročne v 36 mesačných splátkach vo výške 91,74 eur z toho splátka istiny 69,44 eur a splátka úroku 22,30 eur a poistenie 32,50 eur mesačne splatných vždy do 1. dňa v mesiaci, s dátumom prvej mesačnej splátky 1.10.2018 a dátumom konečnej splatnosti 1.9.2021, RPMN 20,65%, celkové náklady spojené s úverom 802,64 eur a celková čiastka, ktorú dlžník musí zaplatiť bola dohodnutá 3302,64 eur. Nakoľko žalovaný nesplácal úver riadne a včas, dostal sa do omeškania s úhradou splátky č.25 o viac ako tri mesiace a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu vyzval veriteľ žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní. Upozornenie žalovaný prevzal 16.12.2020. Žalobca dňa 4.1.2021 uplatnil sankciu straty výhody splátok, kedy bol povinný žalovaný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru a žalovaného vyzval na úhradu dlžnej pohľadávky, ktorá predstavuje súčet neuhradených splátok a poistného. Žalovaný postupne uhrádzal nepravidelne dlh žalobcovi v rôznych sumách a spolu zaplatil 3161,42 eur.

5. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Uzatvorená zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej Obchodný zákonník), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky je možné dohodnúť odplatu, pokiaľ je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 28.8.2018 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 28.8.2018 na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného

predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

Podľa § 566 ods.2 Občianskeho zákonníka pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky ak dlžník neurčí inak.

Podľa §100 ods.1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101-110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa §101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa §103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa čl.4 4.1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, veriteľ poskytne Dlžníkovi úver bezhotovostne na účet Dlžníka uvedený v tejto Zmluve. Túto povinnosť Veriteľ nemá, ak sa pred vyplatením úveru zistí, že údaje poskytnuté Dlžníkom pred uzavretím Zmluvy (napríklad o výške jeho príjmu o výdavkoch a záväzkoch, o vedených súdnych a exekučných konaniach), jeho vyhlásenia uvedené v tejto Zmluve sú nepravdivé alebo ak má Veriteľ právo odstúpiť od tejto Zmluvy. Informáciu podľa tohto bodu Veriteľ oznámi Dlžníkovi písomnou formou. Zároveň má možnosť popri písomnej forme využiť súčasne formu krátkej textovej správy (sms) na telefónne číslo uvedené v čl. 2 tejto Zmluvy.

Podľa čl.4 4.2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dlžník sa zaväzuje uhradiť poskytnutý úver spolu s úrokmi podľa tejto Zmluvy v dohodnutých termínoch splatnosti jednotlivých splátok na bankový účet Veriteľa. Úroky vo výške uvedenej v Zmluve uhrádza Dlžník v rovnakých mesačných splátkach spolu s istinou úveru, pričom úroky budú platené bez amortizácie istiny. Výška úrokov je určená pevnou percentuálnou sadzbou na základe údajov o celkových nákladoch a o výške úveru. Výška splátky úrokov a výška splátky istiny sa v každej splátke nemení. Veriteľ vyhotoví prehľad o splátkach formou amortizačnej tabuľky, a to na žiadosť Dlžníka. Každý peňažný záväzok Dlžníka sa na účely tejto Zmluvy považuje za riadne splatený dňom pripísania príslušnej čiastky v plnej výške so správnym variabilným symbolom na bankový účet Veriteľa. Dlžník sa zaväzuje pri úhrade splátky alebo iného záväzku podľa tejto Zmluvy uvádzať ako

variabilný symbol číslo tejto Zmluvy. V prípade, ak tento variabilný symbol nebude uvedený, resp. bude uvedený nesprávne čiastka sa považuje za uhradenú okamihom kedy dôjde k jej identifikácii Veriteľom.

Podľa čl.4 4.4 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak Dlžník pristúpi k poisteniu schopnosti splácať úver poskytnutý na základe tejto Zmluvy, zaväzuje sa podpisom tejto Zmluvy platiť Veriteľovi náhradu poistného. Dlžník podpisom potvrdzuje svoju vedomosť o tom, že poistné za poistenie jeho schopnosti splácať úver poskytnutý na základe tejto Zmluvy podľa ním zvoleného / dohodnutého súboru poistenia uhradza Veriteľ a on (ako Dlžník) sa zaväzuje Veriteľovi platiť náhradu tohto poistného. Ustanovenie predchádzajúceho bodu o označení úhrad variabilným symbolom a o dôsledkoch jeho neuvedenia resp. jeho nesprávneho uvedenia platí aj pre prípad platby náhrady poistného.

Podľa čl.7 7.1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v prípade (I) omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov podľa tejto Zmluvy o viac ako tri mesiace po termíne splatnosti a splnení zákonných podmienok podľa Občianskeho zákonníka alebo v prípade (II) omeškania Dlžníka s úhradou iného peňažného záväzku, podľa tejto Zmluvy ktoré Dlžník neplní v splátkach o 35 a viac dní po termíne splatnosti (okrem náhrady poistného) alebo (III) v prípade, že ktorékoľvek z prehlásení Dlžníka uvedené v tejto Zmluve alebo v dokumentoch, na základe ktorých bola táto Zmluva uzavretá (ďalej len „prehlásenie“) v čase podpísania tejto Zmluvy nezodpovedalo skutočnosti alebo (IV) v prípade predloženia nepravdivých podkladov vyžadovaných Veriteľom pred uzavretím tejto Zmluvy alebo v prípade nepravdivosti alebo neúplnosti prehlásení Dlžníka predložených pri predložení návrhu na uzavretie tejto Zmluvy, alebo kedykoľvek predtým:

- a) všetky záväzky Dlžníka, ktoré sa podľa tejto Zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti sa stávajú okamžite splatnými, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, a/alebo
- b) je Veriteľ oprávnený odstúpiť od tejto Zmluvy.

Podľa § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

6. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý je vyššie citovaný. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879v v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018. Súd preto skúmal či právo nie je premlčané, čo by bol prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 9.6.2022, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané a má za to, že nie je. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobca v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil. Vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 Obč. zák., v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 Obč. zák.), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V predmetnej veci bol priamo v Zmluve o úvere dohodnutý termín splatnosti splátok, a to k 1. dňu v mesiaci. Podľa vyjadrenia žalobcu zo dňa celý dlh zosplatnil ku dňu 4.1. 2021. Žalobcu vo výzve zo 14.12. 2020 oznámenie o zosplatnení presne špecifikoval, že žalovaný je v omeškaní s úhradou splátky 25,26,27. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca žalobcu celý dlh zosplatnil pre viac ako trojmesačné omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 1.10.2020 , a teda pohľadávka zo zmluvy o úvere je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti, teda žalovaný bol v omeškaní s platením splátok viac ako 3 mesiace. Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nesporne vyplýva možnosť vykonať právo zosplatnenia až po 3-mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplatneniu došlo v dôsledku omeškania so

splátkou splatnou najneskôr 1.10. 2020, keďže od jej splatnosti do 4.1. 2020, kedy žalobca vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace. Žalobca toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovaného na túto možnosť upozornil.

7. V rozsudku KS Košice sp.zn. 6CoCsp/53/2021 z 18.1.2022 sa okrem iného uvádza: Okamih zosplatnenia úveru /28.2.2018/ a ani lehota na plnenie určená v oznámení o zosplatnení nie sú rozhodujúce z hľadiska začatia plynutia premlčacej doby predčasne zosplatneného úveru v zmysle ustanovenia § 103 OZ môžu mať vplyv iba na začiatok omeškania žalovaného s plnením. Počítanie premlčacej doby od momentu (predčasného) zosplatnenia úveru nemá oporu v ustanoveniach OZ keď premlčanie splátok úveru i celého zročného úveru je upravené v citovanom ustanovení § 103 OZ. Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie § 103 veta prvá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania v prípade ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije právo vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia. Odvolací súd v tomto prípade zdôraznil, že zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Pri splátkach, ktoré sa už stali splatnými pred zosplatnením celého dlhu premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam začala plynúť u každej samostatne. V prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia a je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku dlhu (v danom prípade pozostávajúceho zo sumy, splatenie ktorej bolo pôvodne dohodnuté v splátkach splatných od 15.05.2015 do konečnej splatnosti). Je však potrebné posúdiť, či túto osobitnú úpravu je možné aplikovať (priamo) aj v prípade, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

Odvolací súd zastáva názor, že v prípade zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy nemožno vychádzať z aplikácie ustanovenia § 103 veta druhá OZ bez súčasného zohľadnenia osobitosti vyplývajúcej z novo zavedenej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd vychádzal z úvahy, že v takomto (špecifickom) prípade pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie ust. § 103 veta druhá OZ iba za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ a novozavedeného ust. § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ však zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu ust. § 565 OZ, vzťahujúcu sa iba na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je v zmysle tohto ustanovenia posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). Je preto v takomto prípade potrebné zohľadniť, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh (do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej, ak upozornil dlžníka na túto možnosť aspoň 15 dní pred vyhlásením). Pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v ust. § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ako ani § 565 OZ) explicitne nepočíta. Aj v tomto prípade sa uplatňuje trojročná premlčacia doba stanovená v ust. § 101 OZ a až do uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a veriteľ sa v prípade neplnenia povinnosti dlžníka môže domáhať (na súde) iba zaplatenia už splatných splátok. Je nesporným, že až od uplatnenia práva v zmysle § 565 OZ (v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ) sa žalobca môže domáhať na súde zaplatenia celej pohľadávky (celého zosplatneného zostatku dlhu).

Krajský súd vychádzal z úvahy, že aj vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitíu práva podľa § 565 OZ), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky,

a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Ďalej v citovanom rozhodnutí bolo konštatované nasledovné: Vychádzajúc z uvedeného by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade by začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádzala právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 Obč. zák. trojročná, by bola skrátená o tri mesiace). Vid' aj rozhodnutie Krajský súd v Košiciach sp.zn.: 6Co/98/2019.

8. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a zo zisteného skutkového stavu v danom prípade by vo vzťahu k celému zostatku pohľadávky (počnúc splátkou 1.10.2020, kde veriteľ využil právo podľa §565 OZ v spojení s §53 ods.9 OZ), premlčacia doba začala plynúť 2.1.2021 t. j. deň ,ktorý nasleduje po uplynutí 3-mesačnej lehoty odo dňa 1.10.2020, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie a uplynula by dňom 2.1.2024. Keď žaloba bola podaná 9.6.2022, bola podaná v rámci 3- ročnej premlčacej doby a nárok súd nepovažuje za premlčaný.

9. Súd poukazuje aj na odlišný názor v súvislosti so začiatkom plynutia premlčacej lehoty a to na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/68/2018 kde sa uvádza: „V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, avšak tej, ktorá bolo dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom tak, ako to uviedol súd prvej inštancie ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v prejednávanej veci rozhodujúce.“ Súd poukazuje na obdobný právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu Košice sp.zn. 2 Co/273/19, 3Co/228/2019, 9Co /280/2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 zo 21. 09. 2017, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 z 28. 02. 2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5 Co233/2016, 6Co/77/2018 ako aj 4Co/410/2016 z 21. 09. 2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/256/2018 z 20. 02. 2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016 z 15. 05. 2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.11Co/248/2018 z 31. 01. 2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/45/2017 z 28. 01. 2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/59/2019 z 26. 03. 2019, Krajského súdu Nitra sp. zn. 6Co/427/2016.

10. Žalobca v tomto prípade toto právo využil, pričom z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 O.Z. a teda žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň spotrebiteľa upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní. Musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatní právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa keď ju má spotrebiteľ uhradiť.

11. Pred zosplatnením úveru sa tak vyžaduje výzva veriteľa adresovaná a doručovaná dlžníkovi v ktorej je upozornený na aktuálny dlh a na možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Žalobca v tomto konaní predložil dôkaz preukazujúci, že žalovaného upozornil na možnosť zosplatnenia celej pohľadávky a vyzval ho na úhradu dlžnej sumy a teda mimoriadnemu zosplatneniu predchádzalo zaslanie výzvy tak ako to predpokladá § 53 ods. 9 OZ. Písomná výzva predstavuje predpoklad pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Žalobca túto skutočnosť v konaní preukázal a tak súd konštatuje, že došlo k platnému zosplatneniu pohľadávky zo zmluvy.

12. Pokiaľ ide o výšku odplaty - RPMN uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere, činila 20,65 % ročne, takáto výška je uvedená v zmluve. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finanční Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2018 (nie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi - je to iná štatistika a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 1 ods. 4 odkazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských

úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk) zmluvná splatnosť nad 1 do 5 rokov vrátane, pre ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činila 10,44%. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 10,44% ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia čiže výšku 20,88%. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (22,65%) tak nepresahovala túto maximálne prípustnú odplatu, preto dohoda o dojednanej odplate je platná a nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Uzavretie poisťovnej zmluvy nebolo predpokladom na uzavretie zmluvy o úvere, pre získanie úveru za ponúkaných podmienok a poisťné platené mesačne žalovaným nemuselo byť zahrnuté do výpočtu hodnoty RPMN (§ 2 písm. g zák.č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

13. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia má súd za to, že žaloba je dôvodná. Súd mal preukázať, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 2500,- eur, ktoré sa žalovaný spolu s dohodnutým úrokom vo výške 19,08 % ročne zaviazal splácať v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 91,74 eur z toho splátka istiny úveru 69,44 eur a splátka úroku 22,30 eur plus poistenie 35 eur splatných vždy do 1. dňa toho ktorého mesiaca s dátumom prvej splátky 1.10.2018 a dátumom poslednej splátky 1.9.2021. Žalovaný však nesplácal úver riadne a včas, preto žalobca dňa 4.1.2020 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Po podaní žaloby pretrváva povinnosť žalovaného, ktorá mu vznikla uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1051,22 eur, čo predstavuje súčet neuhradených splátok teda istina a dohodnutý úrok plus poistenie do jeho zániku 4.1.2021.

14. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na plnenie je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo, keď vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom, v ktorom žalovaný je spotrebiteľom. Aj na zmluvy o spotrebiteľských úveroch sa v zásade aplikujú ustanovenia § 497 a nasl. ObZ s výnimkou takých zmluvných podmienok aké má na mysli ust. § 54 ods. 1 OZ. Pri aplikácii Obchodného zákonníka na záväzkové vzťahy, ktorých predmet záväzkov je určený Obchodným zákonníkom, v dôsledku kogentného ust. § 261 ods. 6 písm. d) - absolútne obchody, sa práva a povinnosti spravujú Obchodným zákonníkom. Ak je účastný týchto vzťahov spotrebiteľ, na takéto úvery sa aplikuje aj zák. č. 129/2010 Z. z., avšak režim Obchodného zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník rieši, bude aplikovaný aj pri spotrebiteľskom úvere. Z ustanovenia § 497 a ustanovenia § 502 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, pričom záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere, je jeho podstatnou náležitosťou. Obdobne aj z ust. § 1 ods. 3 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj ročná úroková sadzba. V zmysle ust. § 121 ods. 3 OZ sú úroky a úroky z omeškania príslušenstvom pohľadávky. Úroky sú v zásade splatné v dohodnutej dobe, inak spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. V ust. § 506 ObZ je upravený právny režim, podľa ktorého ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú čiastku s úrokmi. Veriteľ má tak možnosť uplatniť proti dlžníkovi, ktorý si neplní svoj záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než tri mesiace, právny prostriedok, že môže požadovať spolu s odstúpením od zmluvy o úvere vrátenie dlžnej sumy s úrokmi. Toto ustanovenie upravuje účinky odstúpenia od zmluvy o úvere odlišným spôsobom než je tomu v ust. § 351 ObZ alebo v ust. § 48 ods. 2 OZ. V danom prípade ide o špeciálnu právnu úpravu. Povinnosť vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi aj po odstúpení od zmluvy o úvere nepredstavuje sekundárny záväzok ale záväzok pôvodný, ktorý sa odstúpením od zmluvy „modifikoval“ vo svojej splatnosti. Povinnosť dlžníka pri aplikácii ust. § 506 ObZ zaplatiť úroky a dlžnú sumu nezaniká. Pri aplikácii ust. § 506 ObZ je preto dôvodné priznať veriteľovi úroky z úveru aj za čas po „zosplatení úveru“, teda po využití oprávnenia veriteľa odstúpiť od zmluvy pre porušenie povinností dlžníka. Obdobne Zákon k spotrebiteľských úveroch výslovne upravuje povinnosť zaplatiť úrok až do dňa splatenia istiny v prípade, že k odstúpeniu od zmluvy došlo úkonom spotrebiteľa. Podobné závery vyplynuli i z dôvodov rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Obo 283/2003, podľa ktorých odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Využitím právneho inštitútu, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa ako vyplýva z ust. § 506 ObZ, sa nemôže veriteľ ocitnúť v horšom právnom postavení, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Vyššie uvedené závery podporuje aj vyjadrenie k podnetu na prijatie

zjednocujúceho stanoviska vo veci úrokov z úveru po „zosplatnení úveru“ obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove.

V odseku 9 § 53OZ sa spresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodíť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Pre úplnosť treba dodať, že 15-dňová lehota však môže najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, teda nasledujúci deň po dni, ktorý bol v splátkovom plnení dohodnutý ako deň splatnosti splátky. Zákonodarca sa však v tejto súvislosti dostatočne nevysporiadal s kogentnou úpravou zakotvenou v poslednej vete § 565, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ (dodávateľ) použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. Vzhľadom na uvedené sa v § 53 ods. 9 malo ustanoviť, že posledná veta v § 565 sa na tieto prípady nevzťahuje, ako aj to, dokedy teda dodávateľ môže toto právo uplatniť. Za tohto legislatívneho stavu je otázne či poslednú vetu § 565 pri spotrebiteľských zmluvách použiť možno. To znamená, že dodávateľ by mohol žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9.

15. Čo sa týka zmluvného úroku, za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

16. V tomto smere dáva súd do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí (vy)riešil otázku zmluvných úrokov a ich (ne)priznania v prípade predčasného zosplatnenia úveru. Dôvod prečo veriteľovi nepriznať zmluvné úroky až do zaplatenia videl v tom, že „pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojedania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojedanie, ktorým sa dlžník -spotrebiteľ zaviaže platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojedanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.“

17. V uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/125/2018 zo dňa 18. júna 2020 sa uvádza: "Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol." Dovolací súd aj v tomto prípade dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

18. V zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia zároveň Najvyšší súd skonštatoval, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností

dlužník zaplatil ako cenu peňazí.“ Z uvedeného je zrejmé, že zmluvný úrok z dlžnej istiny prináleží veriteľovi v dojednanej výške.

19. Žalobcovi tak podľa jeho tvrdení a v súlade s vyššie uvedeným vznikol i nárok na úroky z istiny, ktoré boli započítané v mesačnej splátke 91,74 eur vo výške 22,30 eur a istina 69,44 eur. Teda súd priznal aj úroky po zosplatnení, ktoré by žalovaný zaplatil pri riadnom plnení.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Keďže žalovaný bol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči nemu nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. vo výške 5% ročne zo sumy 1051,22 od 4.1.2021 do zaplatenia.

Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal ich plnú náhradu, nakoľko bol v konaní úspešný v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.